

## Verbetervoorstellen Kieswet en Wgbh/cz

*bijlage Position paper Rondetafelgesprek Ratificatie VN-verdrag*

### Verbetervoorstellen toegankelijk stemmen

- **In tien jaar naar 90%**

Veranker wettelijk dat het percentage toegankelijke stemlokalen in een periode van tien jaar omhoog gaat naar 90%.

- **Ondersteuning zelf kiezen**

Wij vinden het belangrijk dat alle mensen met een beperking, aandoening of ziekte kunnen kiezen voor ondersteuning bij het uitbrengen van hun stem, óók in het stemhokje. Daarbij kiest de persoon zelf wie de ondersteuning biedt. Wij zien niet in waarom mensen met een beperking, aandoening of ziekte iemand een volmacht kunnen geven om voor hen te stemmen, terwijl het niet mogelijk is om ondersteuning te krijgen bij het zelf stemmen. Als het gaat om het gevaar van intimidatie is dat bij het verlenen van een volmacht zeker zo groot.

- **Ontwikkeling en invoering stemcomputers**

Wij pleiten ervoor dat de ontwikkeling van stemcomputers wordt doorgezet en ingevoerd. Deze kunnen de toegankelijkheid van het stemproces enorm verbeteren. De overheid moet hierover een besluit nemen en de ontwikkeling niet op de lange baan schuiven.

- **In alle leesvormen**

Wij willen graag dat alle informatie rond de verkiezingen, met name de kandidatenlijsten en de uitleg rond de verkiezingen en de stemprocedures binnen twee jaar beschikbaar is in alle leesvormen, dat wil zeggen naar keuze in eenvoudige taal, gesproken vorm, braille, grootletter, etc.

- **Toolkit voor gemeenten**

Ontwikkel een toolkit voor gemeenten, waarin de noodzakelijke stappen voor het realiseren van fysieke en mentale toegankelijkheid van stemlokalen en -middelen worden beschreven.

### Verbetervoorstellen gelijke behandeling en non-discriminatie

- **Meerdere handreikingen**

In de nota naar aanleiding van het verslag staat dat er een handreiking wordt gemaakt om de veranderingen in de Wgbh/cz toe te lichten. Wij pleiten ervoor dat er meerdere handreikingen (per doelgroep op maat) worden gemaakt en dat deze

breed worden verspreid via verschillende communicatiekanalen.

- **Individuele aanpassing ook voor bredere doelgroep**

Voor de aanbieders van goederen en diensten is het belangrijk om een informatiemateriaal te ontwikkelen waarin wordt uitgelegd hoe aanpassingen in individuele gevallen zo kunnen worden ontworpen dat zij meteen ten bate kunnen komen van een bredere doelgroep.

- **Gratis onafhankelijke ondersteuning**

Niet alle mensen met een beperking, aandoening of ziekte zullen makkelijk in staat zijn om zelf bij een aanbieder kenbaar te maken dat zij een aanpassing nodig hebben. Daarom pleiten wij voor gratis onafhankelijke ondersteuning. De bepaling over cliëntondersteuning in de Wmo 2015 (die immers ook geldt voor aanpalende terreinen) kan hier goede aanknopingspunten bieden.

- **Toegang financieel product/dienst**

Voor wat betreft de uitbreiding van de Wgbh/cz met financiële diensten merken wij op dat steeds het uitgangspunt moet zijn dat voor mensen met een beperking, aandoening of ziekte de maximale ruimte wordt gezocht in het bieden van toegang tot en financieel product dat hen in staat stelt om mee te doen. De implicatie hiervan is dat wanneer een risicobeoordeling niet leidt tot een reguliere acceptatie, ook de persoonlijke omstandigheden, inzet en ervaringen van mensen meewegen in het acceptatiebesluit. Indien voor bepaalde financiële producten het regelen van een algemene toegang voor iedereen van algemeen belang is, zou dit bij wet geregeld moeten worden. Dit geldt nu voor de basisdekking van de zorgverzekering.

- **Campagne samen met ervaringsdeskundigen**

In de nota naar aanleiding van het verslag staat dat er een brede anti-discriminatiecampagne komt, waarin het VN-verdrag een onderwerp kan zijn. Wij zijn hier een groot voorstander van en pleiten ervoor om ervaringsdeskundigen nauw bij het ontwerp van deze campagne te betrekken.